

Staatsecretaris Teeven, Ministerie Veiligheid & Justitie
Staatssecretaris Van Rijn, ministerie VWS

Datum:
Utrecht, 19 december 2013

ons kenmerk:
19122013/ER/SM

Matiebaan 71 H T 030 721 07 21
3581 CG Utrecht F 030 721 07 49
www.mogroep.nl info@mogroep.nl

Onderwerp: Reactie LOSR / MOgroep op consultatieversie Uitvoeringsbesluit Jeugdwet 11 november 2013 (uitvoeringsbesluit Jeugdwet) en nota van toelichting Uitvoeringsbesluit Jeugdwet

contactpersoon: E. Radius (radius@mogroep.nl)

Geachte heer Teeven en Van Rijn,

De reactie van de Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden (LOSR) beperkt zich in deze consultatie van het uitvoeringsbesluit Jeugdwet tot de eigen bijdrage en de buiten invordering stelling daarvan.

De LOSR is van mening dat een eigen bijdrage jeugdzorg ouders en alleenstaande ouders met een minimum inkomen en schulden ongewenst en onevenredig treft.
De LOSR adviseert dringend tegen de invoering van de eigen bijdrage voor ouders die geen kinderbijslag ontvangen in verband met uithuisplaatsing van kind(eren).
De LOSR snapt niet waarom het kabinet niet vasthoudt aan het eenvoudige en rechtvaardige principe van 'geen kinderbijslag (bij uithuisplaatsing), dan ook geen eigen bijdrage voor de ouder(s).'

Dit voorkomt veel rompslomp en het zeer reële risico dat deze ouder(s) onder het bestaansminimum komen. Deze groep ouder(s) heeft het al niet bepaald makkelijk, gezien de gezinssituatie. Bovendien neemt de bureaucratie toe en is het risico op schulden sterk aanwezig. Hieronder vindt u in de bijlage de uitwerking van de gevolgen van invoering van een eigen bijdrage voor deze groepen. Inclusief rekenvoorbeelden.

Namens de LOSR/MOgroep,

Saskia Noorman-den Uyl, voorzitter LOSR
Andre Moerman, voorzitter signaleringscommissie LOSR

Bijlage 1

- **De eigen bijdrage**

In de eerste plaats verbaast de LOSR zich er hogelijk over dat de eigen bijdrage wordt ingevoerd.

Met de Wet verbetering positie pleegouders zou de eigen bijdrage afgeschaft worden, net als het recht

op kinderbijslag voor uit huis geplaatste kinderen. Dit is de meest simpele en voor de hand liggende regeling. Ouders betalen geen eigen bijdrage en ontvangen ook geen kinderbijslag.

Met de nu voorgestelde regeling blijft de eigen bijdrage gehandhaafd. Indien de ouders voldoende bijdragen, is er recht op kinderbijslag. Het LBIO verdwijnt als inningsbureau, daarvoor in de plaats komt het CAK. Met dit voorstel wordt er dus een nieuwe bureaucratie gecreëerd en in stand gehouden.

Advies LOSR: De voor de burger meest duidelijke en simpele regeling, is al bedacht: geen kinderbijslag en geen eigen bijdrage. Op de invoering van deze regeling dienen inspanningen van de betrokken overheidsorganen gericht zijn.

- **De buiten invordering stelling**

In onze dagelijkse praktijk zien onze sociaal raadslieden dat veel mensen moeite hebben de eigen bijdrage te betalen. Het betreft met name ouders die moeten leven van een minimum inkomen, en die geen recht hebben op de kinderbijslag omdat ze niet aan de onderhoudseis van de kinderbijslag kunnen voldoen. Deze ouders ontvangen geen kinderbijslag maar wel de maandelijkse rekening die ze niet kunnen betalen.

Deze rekeningen hebben een geweldige impact op de ouders. In de eerste plaats omdat het ze moeten betalen voor iets wat ze niet willen. Het betreft een kind gaat waar ze niet meer voor kunnen zorgen. Daarnaast loopt de rekening ontzettend snel op tot een torenhoog bedrag, die veelvuldig uitloopt op een problematische schuld. Het oplopen van die schuld en alle bijbehorende inningspogingen wordt door ouders niet zelden gezien als een trap na; 'eerst worden de kinderen afgepakt, en dan word je nog eens uitzichtloze schuldenpositie geduwd'.

Advies LOSR: uitbreiding van de buiten invordering tot meer bijdrageplichtigen, omdat van deze groepen bij voorbaat ook al duidelijk is dat ze de eigen bijdrage niet zullen kunnen betalen. Deze groepen moeten benoemd worden in het artikel en niet afhankelijk zijn van de hardheidsclausule van de wet.

Op grond van het artikel 7.1.3 wordt de eigen bijdrage voor een aantal groepen buiten invordering gesteld.

In de eerste plaats verwijst artikel 7.1.3 naar art 20 lid 1 en art 23 eerst lid onder a, van de WWB. Artikel 20 lid 1 WWB betreft de jongeren normen, bijstandsgerechtigde jonger dan 21 zonder kinderen. Artikel 23 eerste lid onder a regelt de norm alleenstaande en alleenstaande ouder in een instelling. In de toelichting (blz. 24) lezen we dat het de bedoeling is dat de alleenstaande (voor de WWB), en bijstandsgerechtigden met de norm zak en kleedgeld voor de buiten invordering stelling in aanmerking komen. **De verwijzingen in artikel 7.1.3 van het Uitvoeringsbesluit of de toelichting is hierin onjuist. In artikel 20 eerste lid is immers niet de norm alleenstaande geregeld. Deze norm staat in artikel 21 jo 25 van de WWB.**

- *Zak en kleedgeld*

Op grond van de voorgestelde regeling wordt de eigen bijdrage voor een *alleenstaande* in een instelling wel buiten in vordering gesteld.

Een echtpaar in een instelling zou de eigen bijdrage wel kunnen betalen? Een alleenstaande in een instelling ontvangt maandelijks € 278,63, een echtpaar € 433, 37. Het is absurd om er van uit te gaan dat een echtpaar in een instelling in staat zal zijn de eigen bijdrage te kunnen betalen.

- *Bijstandsgerechtigden*

Het buiten invordering stellen van de eigen bijdrage is beperkt tot de *alleenstaande*.

Maar ook echtparen en alleenstaande ouders in de bijstand zijn niet in staat de eigen bijdrage te

betalen. Met alleenstaande ouders bedoelen we de alleenstaande ouder met (minimaal) een kind dat thuis woont. In de bijlage laat de LOSR aan de hand van een simpele begroting zien dat de betaling van de eigen bijdrage niet verwacht kan worden. Voor een duidelijke beeldvorming van de betalingscapaciteit hebben we een vergelijking gemaakt met de beslagvrije voet.

- *Andere minima*

Naast bijstandsgerechtigden zijn er *andere groepen* te duiden die niet in staat zullen zijn de eigen bijdrage betalen. Dat zijn degenen die een toeslag ontvangen in de zin van de Toeslagenwet, de toeslag garandeert een minimum inkomen. Het staat vast dat je met het minimum inkomen niet de eigen bijdrage kunt betalen. Tenslotte zijn de mensen met alleen een ANW-uitkering aan te wijzen als groep waarvan op voorhand al duidelijk is, dat de eigen bijdrage niet betaald kan worden, omdat deze uitkering ook een minimum uitkering is.

- *Schuldsanering*

Bij een *schuldsanering* wordt het besteedbaar inkomen op bijstandsniveau gezet. Daarvan kan de eigen bijdrage niet ook betaald worden. Voor deze groep dient dan ook een buiten invordering mogelijk zijn, of het dient geregeld te worden in het VTLB-rapport, zodat het vrij te laten bedrag verhoogd kan worden met de eigen bijdrage.

Advies en toelichting LOSR: de LOSR is zich ervan bewust dat zo de groep die de eigen bijdrage niet hoeft te betalen, wordt uitgebreid. Maar deze groep burgers betaalt de eigen bijdrage nu ook al niet: ze vallen ongetwijfeld tot de 25% van de vorderingen die niet geïnd kunnen worden. Het zou ons niet verbazen dat deze uitbereiding zelfs een besparing kan betekenen omdat veel zinloze incasso pogingen niet opgestart hoeven worden.

Voor de ouders betekent dat in ieder geval een last minder: ze worden niet maandelijks geconfronteerd met een oplopende schuld, die ze gezien het inkomen niet zullen kunnen betalen.

Hieronder vindt u twee rekenvoorbeelden.

Voorbeelden

Deze voorbeelden zijn gebaseerd op gegevens en bedragen van 2013.

Rekenvoorbeeld 1: echtpaar, minimum inkomen. Twee kinderen uit huis geplaatst, maandelijkse bijdrage € 129,06 per kind.

Maandelijks inkomen en vaste lasten	
Inkomen	€ 1257,35
Huurtoeslag	- 253,-
Zorgtoeslag	- 171,-
Totale inkomen is dan	- 1681,35

Vaste lasten	
Huur	€ 530,-
Energie	- 180,-
Water	- 20,-
Zorgverzekering	- 280,-
Overige verzekering	- 30,-
Telefoon tv internet	- 78,-
Totale vaste lasten	- 1118,-
Resteert	€ 563,35

Na aftrek van de vaste lasten houdt het echtpaar dus € 563,35 over om van te leven, huisraad/kleding te vervangen, vervoerkosten etc. Als de eigen bijdrage zou kunnen worden betaald dan zou het echtpaar van € 70 per week moeten leven.

Ter vergelijking, indien er beslag zou worden gelegd in verband met schulden zou de beslagvrije voet het volgende zijn.

Berekening beslagvrije voet,

90 % van de bijstandsnorm	€ 1191,18
Correctie ziektekosten € 280-(€ 171+ €75)	= - 34,-
Correctie woonlasten € 530 -(€ 253 +€ 194,74)=	- 82,26

De beslagvrije voet is dan € 1307,44

Bij een beslag zou er dus slechts een deel van het vakantiegeld beschikbaar zijn voor schulden.

Rekenvoorbeeld 2: alleenstaande ouder, 1 kind thuis, twee kinderen uit huis geplaatst, maandelijks bijdrage € 129,06 per kind.

Maandlijks inkomen en vaste lasten	
Inkomen	€ 1131,85
Huurtoeslag	- 253,-
Zorgtoeslag	- 88,-
Kindgebonden budget	- 84,-
Totale inkomen is dan	- 1556,85
Vaste lasten	
Huur	€ 530,-
Energie	- 180,-
Water	- 20,-
Zorgverzekering	- 140,-
Overige verzekering	- 30,-
Telefoon tv internet	- 68,-
Totale vaste lasten	- 968,-
Resteert	- 588,85

Na aftrek van de vaste lasten houdt de alleenstaande ouder dus € 588,85 over om van te leven, huisraad/kleding te vervangen, vervoerkosten etc. Als de eigen bijdrage zou kunnen worden betaald dan zou deze alleenstaande ouder van € 70 per week moeten leven.

Ter vergelijking, indien er beslag zou worden gelegd in verband met schulden zou de beslagvrije voet het volgende zijn.

Berekening beslagvrije voet,

90 % van de bijstandsnorm	€ 1072,06
Correctie ziektekosten € 140-(€ 88+ € 35)	= - 17,-
Correctie woonlasten € 530 -(€ 253 +€ 194,74)=	- 82,26

De beslagvrije voet is dan € 1171,32

Bij een beslag zou er dus slechts een deel van het vakantiegeld beschikbaar zijn voor schulden.